

A Debreceni Ítéltábla, mint másodfokú bíróság a Debrecenben, 2018. évi szeptember hó 18. napján tartott nyilvános ülésen meghozta a következő

ítéletet:

A több emberen elkövetett emberölés büntettének kísérlete miatt vádlott ellen indított büntető ügyben a Nyíregyházi Törvényszék 2017. évi december hó 18. napján kihirdetett 2.B.496/2015/122. számú ítéletét megváltoztatja a következők szerint:

A vádlottal szemben kiszabott fegyházbüntetést 4 (négy) évre, és a közügyektől eltiltás tartamát is 4 (négy) évre enyhíti.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

I n d o k o l á s

A Nyíregyházi Törvényszék a vádlott bűnösségét emberölés büntettének kísérletében [1978. évi IV. törvény 166. § (1) bekezdés] állapította meg, s ezért 5 év fegyházbüntetésre és 5 év közügyektől eltiltásra ítélte, mint bünszervezetben elkövetőt és kizárta a feltételes szabadságra bocsátásból. Rendelkezett a járulékos kérdések tekintetében is - beszámítás, bűnjelek, bűnügyi költség -.

Az ítélet ellen az ügyész a vádlott terhére eltérő minősítés - bűnsegéd helyett tettesi alakzat megállapítása -, illetve súlyosítás végett jelentett be fellebbezést, míg a vádlott és a védője felmentésért.

A fellebbviteli főügyészség az átiratában az ügyészi fellebbezést a büntetés súlyosítása vonatkozásában tartotta fenn, azonban a vádlott elkövetői minősége tettesi alakzatának megállapítása tekintetében nem. Indítványozta, hogy az ítéltábla a vádlottal szemben kiszabott fő- és mellékbüntetés mértékét emelje fel, az ítélet egyéb helyes rendelkezéseit hagyja helyben.

Az ítéltábla elsődlegesen azt rögzíti, hogy a törvényszék a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény szabályainak az alkalmazásával folytatta le a büntető eljárást és hozott ítéletet 2017. december 18. napján. Ezt követően 2018. július 1-jén lépett hatályba az új büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (a továbbiakban: Be.), melynek 868. § (1) bekezdése kimondja, hogy „E törvény rendelkezéseit - ... - a hatálybalépésekor folyamatban lévő büntetőeljárásokban is alkalmazni kell”. Erre figyelemmel az ítéltábla a törvényszék ítéletének a felülbírálatát a Be. szabályai szerint végezte el, kiemelve ezen törvény 870. § (1) bekezdésében foglaltakat, mely szerint „Az e törvény hatálybalépésekor folyamatban lévő büntetőeljárásban az ezt megelőzően, a

korábbi jogszabály szerint végzett eljárási cselekmény akkor is érvényes, ha azt e törvény másként szabályozza".

A bejelentett fellebbezések elbírálására az ítélőtábla a Be. 599. §-ában írt nyilvános ülést tűzött, melyen a jelenlévő ügyész, valamint a vádlott és a védője a fellebbezéseiket fenntartották. A védő álláspontja szerint- melyet a 10. sorszámú beadványában írásban is kifejtett - a titkos információgyűjtés anyaga nem vehető figyelembe, továbbá megnyugtató személyi bizonyítékok nincsenek az ügyben, s annyi a bizonytalanság és kevés a konkrét tény, hogy a törvényszék tényállása megalapozottá sem tehető, ezért védence felmentését kérte azzal kiegészítve, hogy a bűnszervezetben való elkövetés sem állapítható meg. a vádlott hangsúlyozta, hogy csak a többszörösen büntetett előéletű, rá valló személyek nyilatkozata áll szemben az ő védekezésével, amelynek lényege, hogy a bűncselekmény helyszínén ott sem járt.

Az ítélőtábla a törvényszék fellebbezésekkel sérelmezett ítéletét a Be. 590. § (1), illetve (2) bekezdései alapján, az azt megelőző bírósági eljárással együtt bírálta felül. Ennek során megállapította, hogy a törvényszék a perrendi szabályok maradéktalan betartásával folytatta le az eljárást, melynek keretében beszerezte az ügy eldöntése szempontjából releváns bizonyítékokat, s ezzel teljeskörűen eleget tett az ügyfelderítési kötelezettségének.

Az általa rögzített tényállás is túlnyomó részt megalapozott, azt azonban a Be. 593. § (1) bekezdés a) pontja alkalmazásával - az elsőfokú bíróság által lefolytatott bizonyítást érintő ügyiratok tartalma alapján - kiegészíteni, illetve helyesbíteni szükséges a következőkkel:

- Az ítélőtábla - mivel az ügyiratok erre vonatkozó bizonyítékot nem tartalmaznak - az ítélet 2. oldaláról mellőzi annak feltüntetését, hogy „e szervezethez tartozott a vádlott is”.
- A sértett 1 házához ment személyek közül a vádlotton kívül még legalább két embernél volt löfegyver, akik közül a két ismeretlen személy adott le lövéseket, a vádlott nem.

Az így kiegészített, illetve helyesbített tényállás már mindenben megalapozott, mentes a Be. 592. §-ában felsorolt hiányosságoktól, ezért az ítélőtábla a törvényszék ítéletét ezen helyesbített, illetve kiegészített tényállás alapján bírálta felül a Be. 593. § (3) bekezdése alapján.

A törvényszék részletes, meggyőző és a logika szabályainak is mindenben megfelelő indokát adta annak, hogy a vádlott védekezését miért vetette el, s hogy a tényállását mely bizonyítékokra alapította. Az indokolás körében az ítélőtábla rámutat arra, hogy az ítélet 15. oldalán megjelölt tanú 10 és tanú 18 tanúk mindketten kérdésekre hajlandóak voltak válaszolni, s ezekre utal ítéletének 15. oldalán a törvényszék. A telefonlehallgatás anyagát - mely a vádlottnak a tanú 16tel az elkövetést megelőző, tanú 19sal az elkövetés előtti és utáni telefonbeszélgetését rögzítette - törvényesen használta fel a törvényszék. a vádlott védője helyesen idézi a Be. 872. § (1) bekezdését, mely szerint „a leplezett eszköz alkalmazásának törvényességét az engedélyezés időpontjában hatályos rendelkezés szerint kell megítélni”, s nem tévedett akkor sem, amikor fellebbezésének indokolásában azt írja, hogy „megállapítható, hogy a 2004-ben történt lehallgatások anyaga a ... Törvényszéken az időben adott jogi szabályozás szerint történt. Nem szabad azonban elfelejtenünk, hogy ekkor még a vádlottal szemben nem folyt büntető eljárás”.

Az engedélyezés időpontjában hatályos - 1998. évi XIX. törvény 206. § (3) bekezdés - törvény szerint „a titkos adatszerzés eredménye más büntető eljárásban, valamint a nyomozás elrendelését megelőzően a bíró, illetőleg az igazságügyminiszter engedélyéhez kötött titkos információgyűjtés eredménye büntető eljárásban az általános szabályok szerint is csak akkor használható fel, a) ha a 201. §-ban meghatározott feltételek a büntető eljárás, illetőleg a másik büntető eljárás esetében is

fennállnak és b) a felhasználás célja megegyezik a titkos adatszerzés, vagy titkos információgyűjtés eredeti céljával". Megjegyzi az ítéletábra, hogy az idézett 201. § (1) bekezdés a) pontjában írt feltétel, mely szerint „titkos adatszerzésnek akkor van helye, ha az eljárás öt évi vagy ennél súlyosabb szabadságvesztéssel büntetendő szándékos bűncselekmény, vagy ilyen bűncselekmény kísérletének, illetőleg előkészületének gyanúja miatt folyik” is teljesült.

A törvényszék ítéletének 18. oldal alulról 2 bekezdése azt tartalmazza, hogy „a törvényszék a rendelkezésre álló bizonyítékok mérlegelésével, így a vádlottra nézve terhelő vallomásokat tévő tanúk bíróság előtt tett nyilatkozatai alapján kétséget kizáróan meg tudta állapítani, hogy a vádlott részt vett a bűncselekmény elkövetésében, a helyszínre történő együttes utazásban is, ezért elfogadta tanú 16 és tanú 19 tanúk azon állításait, miszerint a telefonban a vádlottal beszéltek”. Az ezt követő mondatrészt viszont az ítéletábra mellőzi, mivel „a jól felismerhető azonosság” éppen ugyanezen oldal első bekezdésében foglaltakra figyelemmel kétséget kizáró bizonyítéknak nem tekinthető. Ezen kiegészítésekkel az ítéletábra a törvényszék indokaival egyetért.

A vádlott és a védője által bejelentett fellebbezésekben új tény nem állítanak, új bizonyítékokra nem hivatkoznak, fellebbezéseik kizárólag a törvényszék mérlegelési tevékenységét támadják, melyek megalapozott tényállás esetén eredményre nem vezethettek, ugyanis a törvényszék által mérlegelt bizonyítékoknak az ítéletábra részéről történő eltérő értékelése kizárt [Be. 591. § (1) bekezdés].

Okszerűen vont következtetést a törvényszék a vádlott bűnösségére, s törvényes az általa megvalósított bűncselekmény jogi minősítése is. Az ítéletábra ez utóbbi körben mindenben osztja a törvényszék bünszervezetben történő elkövetéssel kapcsolatos, kiegészítést sem igénylően kifejtett álláspontját.

Többségében helyesen tárt fel a törvényszék a büntetés kiszabásánál irányadó körülményeket, azonban a bünszervezetben való elkövetést súlyosítóként nem lehet figyelembe venni, mivel az ezen körülmény kétszeres értékelését jelentené, ellenben további súlyosító körülmény az éjszakai időpontban történő fokozottan veszélyes elkövetési mód is.

A törvényszék az 1978. évi IV. törvény 87. § (2) bekezdés a) pontja alapján szabta ki az e törvényhely szerint alkalmazható legrövidebb tartamú öt évi fegyházbüntetést. A felhívott törvény 87. § (3) bekezdése azt rögzíti, hogy „kísérlet és bűnsegély esetében, ha a (2) bekezdés a-d) pontjai alapján kiszabható büntetést is túl szigorú, a büntetést a (2) bekezdés soron következő pontja alapján kell kiszabni”. a vádlott kísérleti szakban megrekedt bűncselekményét bűnsegédként követte el, s ezen túl az ítéletábra nagy nyomatékkal értékelte a bűncselekmény megvalósítása és annak jogerős elbírálása között eltelt közel 14 évet rendkívüli időmúlásként, melyre tekintettel az előbb megjelölt törvényhelyet alkalmazva a vádlott fegyházbüntetését négy évre, s ehhez igazodóan a közügyektől eltiltás mértékét szintén négy évre enyhítette, ekként azok összehatásával látta elérhetőnek az 1978. évi IV. törvény 37. §-ában írt célokat.

A törvényszék egyéb rendelkezései törvényesek.

Az eddig kifejtettekre figyelemmel az ítéletábra a törvényszék ítéletét a Be. 606. § (1) bekezdése alkalmazásával - a rendelkező részben írtak szerint - megváltoztatta, míg egyéb helyes rendelkezéseit a Be. 605. § (1) bekezdése alapján helybenhagyta.

Végül az ítéltábla megjegyzi, hogy mivel a törvényszék 2017. március 10. napján a tárgyalást előlről kezdte, az ezen időpont előtti tárgyalási napok feltüntetése szükségtelen, ezért azokat az ítéltábla mellőzi.

Debrecen, 2018. szeptember 18.

Dr. Elek Margit sk. a tanács elnöke, Dr. Szabó József sk. előadó bíró,
Dr. Diószegi Attila sk. bíró

Záradék:

A Nyíregyházi Törvényszék 2.B.496/2015/122. számú ítélete a másodfokú ítéletben foglalt változtatásokkal jogerős.

Debrecen, 2018. szeptember 18.

. Elek Margit sk.
a tanács elnöke

A kiadmány hitelül:

Kiadó.